

دنیای مندالان

پاشکۆی

گوردستان

نورگانی کۆمیتەئە نوامدییە حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران

ژمارە ۲۵۱، ۲۰ رەزەبهەری ۱۳۸۱ (۲۲ ئۆکتۆبەری ۲۰۰۲)

با کوردستان باشتر بناسین

منداڵە خۆشەویستەکانی کوردستان!

ئەو کاتەتان باش.

خۆشەویستەکانی کوردستان باشتر بناسن. کوردستان ئەو ولاتییە گەشتییە کە تێیدا دەژین و دەوڵەتانی حاکم بە سەردی دان بە مافەکانیان دانانی و مافە رەواکانمان پێشیل دەکەن. کوردستان هەموو ئەو شوێنە دەگرتەمە کە کوردی تێدا دەژی و کۆنەمە لە سەردی ژیاوه، خاکی کوردستان لە سەرئاوه بە کێچارچە بووه، بەلام وەک لە میژوودا بایسی لێن کراوه، لە سەدی ۱۶ وە لە ئێوان دور دەوڵەتی عوسمانی و ئێراندا داوەش کراوه و پاشانیش لە سالی ۱۹۲۳ لە پەیمانێ لۆژاندا لە ئێوان تۆرکیه و عێراق و سووریهدا بەرەسی تەقسیم کرا و بەم شیوهیه کوردستان بوو بە چوار پارچه و

گەوتە ژیر دەسلانی ئێران و عێراق و سووریه و تۆرکیه.

دوکتور عەبدولرەحمان قاسملو لە کتییە "گوردستان و کورد" دا رووبەری خاکی گوردستان بە ۱٠۹۶۵٠ کیلۆمەتری چوارگۆشه دیاری دەکا و کاک حوسینی مەدنی لە کتییە "گوردستان و نیستیاتی ئێزی دەوڵەتان" دا ئەم رووبەری بە ۱٠۱۳۱۱ کیلۆمەتری چوارگۆشه دادەنێ، دیاره ئەم رووبەرە جیا لە گوردستانی سووریه بەراورد کراوه. هەر لەو کتییەدا نووسەر دەڵێ کە ئەم رووبەرە کوردستان لە ۱۶۴ ولات زیاتر و بەم جۆرە لە ریزی سێهەمین ولاتی جیهان رادەوهست.

گوردستان شاخاوییه و چۆم و رووباریکی نژی بە نێوا تێدەپەڕێ. بەشیک لە جیاکانی گوردستان جەنگەلە و زۆر شوینی خۆشی بۆ گەشت و گوزار تێدا هەلکەوتوه. ئاوه هەمرا کوردستان بەگشتی ۴ وەرز دەگۆرێ، بەهاری گوردستان بە کجاری رەنگین و جواتە و بە زۆری باران دەبارێ و کانی و رووبار زیاد دەکەن، هاوینی گوردستان بە گشتی گەرمە، بەلام شوینە شاخاوی پەکان قێنک و بۆ سەردان و سەیرانی هاوینانە گەلیک خۆشن، پاییزی گوردستان بەرەبەرە لە رادی گەرمە کەم دەبێتەوه و بەرەو فێنکی و پاشانی بەرە و ساردی دەروا، هەر بۆیە سانگی کوتایی پاییز ناوی "سەماوه". زستانیش وەک دەزانن ساردە و بە زۆری بەرە دەبارێ، لە زۆر شار و ناوچهی گوردستاندا لە وەرزی زستان لەبەر بەفری زۆر بۆ ماوهی چەند رۆژ قوتابخانە سەرەتایی بەکان دادەخرێن.

گۆرە جوانەکان سانگەکانی کوردی لە گوردستاندا بەم شیوهین:

- بەهار: خاکەلیۆه، پانەمەر، جۆزەردان
- هاوین: پوووشپەر، گەلاوێژ، خەرمانان
- پاییز: رەزیمەر، خەزەلۆر، سەماوهز
- زستان: بەقرانبار، رێبەندان، رەشەمە

هەر شاد و سەرگەوتوو بێن **"دنیای مندالان"**

قوتایەکانی قوتابخانەی ئازادی

هاوین بوو، گەرمایەکی یوو هێلکەت لەسەر بەرە پۆکردە هێندە بێنی یەلو دور دەبێژا، بەو حاله لێگەن منداڵاتی ئازادی کۆبووینی و سەبارەت بە "دنیای مندالان" تۆزیک دەویسن، پاشان چەند وێنە گەمان پێکەوه گرت. ئەوەم بایسی چاک کرد ئەوه و خاوین کرد ئەوهی مەدرەسە "ئازادی" یان دەکرد.

ئازادی بوسی، بۆ وێنە گەرمان، وێنە گە وێ بپیو، هەرچی کردمان ئەمانە قۆزێهه. ناچار هەوا ئێتر، روانە شونێکی دیکە کرا و چەند وێنەکی بۆ هێنان، دەزانن سۆ چونکە ئەو لایەنە کاری چاک کرد ئەوهی مەدرەسە گەمی وە ئەستۆ گرتیوو پاش ئەوهی مەدرەسە گەمی روخا ئێدیوو وازی لێ هێنا بوو، هۆیکە گشتی دیارنیه، دەسگۆیه دەلێن چونکە دۆلار دا بهزیوه لایەنی پەیمانکار دەستی بۆ کارەکه ناچی، گوايه دەری ناھێنی و باشتره

قوتایەکان هەر لەو شوێنە تێشادا بوونن، بە لێک نیشاللا دۆلار چۆ سەری و مەدرەسە گەمان بۆ چاک کرد ئەوه.

"دنیای مندالان"

قازه رهشهکه

و

قازه سپییهکه

گه‌به‌ند نستانی

هه‌بوو نه‌بوو کهس له خوای گه‌وره‌تر نه‌بوو. قازینکی سپی و قازینکی رهش هه‌بوون، هاوڕێ و هاوستی یه‌کتر بوون. له‌سه‌ر هیلکان کێ کهوتن و دواى مانگێک بێچوووه قازیان هه‌ڵه‌هه‌نا و هه‌موو رۆژێ ده‌یان بردن بۆ گه‌ران و تیریان ده‌کردن. رۆژێک له‌مێر قازه رهشهکه تووشی نه‌خۆشی‌یه‌کی

کوشنده بوو و منداری^(*) یۆوه. که قازه سپییهکه به‌م کاره‌ساته‌ی زانی، زۆر دلته‌نگ بوو. چاوی به‌ بێچوووه‌کانی قازه رهشهکه کهوت به‌ده‌وری دایکیانه‌وه ده‌سوورینه‌وه و ده‌جووکیستن. له‌به‌ر نه‌وی که قازه سپییهکه نه‌مه‌گدار بوو یه‌که‌سه‌ر بێچوووه قازه‌کانی بردن، وه‌ک بێچوووه‌کانی خۆی خزمه‌تی کردن و هه‌موو رۆژێ ده‌بیردن بۆ گه‌ران و تیرێ ده‌کردن. پاش چهند سالی‌ک بێچوووه قازه‌کان گه‌وره‌ بوون، هه‌ستیان به‌بێن دایکی نه‌کرد بوو، بۆیه سپاسی قازه سپییهکه‌یان کرد و قازه سپییهکه زۆری پسن‌خۆش بوو که بێچوووه قازه‌کان گه‌وره‌ بوون، له‌ خه‌م چوونه‌ ده‌رو نیتاش له‌سه‌ر هاوڕێیه‌تی و هاوستی‌یه‌تی به‌رده‌واستن.

^(*) بۆ په‌له‌وهر له‌ جیاتی مردن "مندار" به‌کار ده‌ینن.

پاریزی مام رێوی

داو. بۆیه ده‌بین پارێز بکه‌م و له‌ خه‌یری نه‌و گۆشته‌ش که نه‌و هه‌موو نه‌گه‌ری هه‌ره‌شه‌ی لێن ده‌بارن، بگۆزه‌رێم و خۆی لێن لا به‌ده‌م وه‌شێن شتی‌ک که‌وم که لێی خاتره‌جهم م. مام رێوی شه‌و ته‌گه‌یه‌ی کسه‌رو گۆشته‌که‌ی به‌جی هه‌شت و به‌ سلامت بۆی ده‌ریاز بوو. به‌لام هه‌ر تاوێکی پهن نه‌چوو به‌و پلنگێکی برسی که له‌و ده‌رووبه‌ره ده‌خولاوه، بۆنی گۆشت بۆ سه‌ر قۆلکه‌که‌ی هه‌نا و تهن کهوت. هه‌رچه‌ند به‌رێک نیشی پسن گه‌یه‌شت، به‌لام گوتی نه‌دایه‌ و ملی له‌ خواره‌نی که‌لاکه‌که‌ نا. هه‌رکه‌ راوچی گوتی له‌ ده‌نگی زرمه‌ و کهوتنه‌ خساری ده‌عبایه‌ک به‌و، به‌ خه‌یالی نه‌وی که‌ مام رێوی تهن کهوتوه، به‌په‌له‌ خۆی گه‌یه‌اند به‌ سه‌ر قۆلکه‌که‌ و په‌لاماری [به‌ خه‌یالی خۆی] مام رێوی دا، به‌لام پلنگێکی برسی و تووره‌ نامبازی یوو له‌ عمرزی دا.

رۆژێکیان راوچی‌یه‌ک بۆ راو ده‌چیتته‌ ده‌شت و ده‌ر. له‌ دوورده‌و چاوی به‌ رێوی‌یه‌کی قه‌له‌وو گۆشته‌و جوان ده‌که‌وت و وه‌شوتنی ده‌که‌وت تا رێوی خۆی به‌ کونه‌که‌ی داده‌کاو راوچی‌یه‌ی مالی نه‌و فێر ده‌بین. جا نه‌و جار راوچی‌یه‌که‌ له‌ ئێزیک مالی رێوی قۆلکه‌کی گه‌وره‌ی هه‌لقه‌ند و که‌لاکی پالنده‌یه‌کی تهن‌خه‌ست و سه‌ری قۆلکه‌که‌ی به‌ گیاو گه‌رو دکه‌و داڵ داپۆشی و خۆشی له‌ په‌نا ته‌پۆلکه‌یه‌ک مات داو که‌وته‌ خه‌مال. "که‌ رێوی له‌ کونه‌که‌ی دێته‌ ده‌رێ، بۆنی گۆشت بۆ لای قۆلکه‌که‌ی ده‌کێشن و تهن‌ده‌په‌رێ، منیش ده‌بگره‌م که‌ولی ده‌که‌م و پاشان پسته‌که‌ی و کلکه‌که‌ی به‌هرخه‌نکی زۆر ده‌فرۆشم." زۆری پسن نه‌چوو که‌ مام رێوی له‌ کونه‌که‌ی خاته‌ ده‌رێ و به‌ بۆنی که‌لاکه‌که‌ تا سه‌ر لێوی قۆلکه‌که‌ خات. پاشان راوه‌ستا و وتی: له‌وه‌ی که‌ بۆنی گۆشت ده‌ی، هیچ گومانێکم نه‌یه، گۆشتیش خوراکی‌کی زۆر باشه‌ و قسه‌ی تهن‌دا نه‌یه، منیش برسیه‌م و شه‌وش بۆ خۆی هه‌سه‌له‌یه‌که، ده‌شزایم که‌ هه‌رچی هه‌یه‌ له‌ بێن نه‌و دکه‌و داڵه‌ دایه‌. ره‌نگه‌ لێره‌ گیانه‌به‌رێک مرده‌بێ و دوا‌ی "با" نه‌و گه‌و گیاو دکه‌و داڵه‌ی به‌سه‌ره‌ دا، به‌نا ره‌نگه‌ راوچی‌یه‌که‌ لێره‌ داوی نایه‌تبه‌وه، جا چونکه‌ هه‌موو که‌س من به‌ ده‌عبایه‌کی زیسه‌رکه‌ و قه‌لباز ده‌ناسن، زۆر شوهره‌یه‌ به‌ ته‌ماحی په‌له‌ گۆشتی‌ک بکه‌ومه

خه‌ت خه‌تین

خه‌ت خه‌تین

بیاو

کاتی‌ک که‌ مندال بووم (خه‌سته‌کێن) خه‌ت خه‌تینم زۆر پهن خۆش بوو. رۆژێکیان که‌ به‌ نیشیا خه‌ریکی خه‌ت خه‌تین بووم، دایکم دوو جار بانگی کرده‌مه‌وه. هه‌ر گۆتم نیتا دیمه‌وه. پاشان براکه‌م هات و گوتی: دایکم ده‌لێ تا بارکی نه‌هاتوته‌وه، با بیه‌ته‌وه ژوورێ. گۆتم: کاکه‌ گیان به‌ دایکم بلێ نیتا دیمه‌وه. تازه‌ سه‌رم گه‌رم داهاهتوو، به‌ داخه‌وه‌ گۆیم پهن نه‌دان و تا دلم وسته‌ی له‌ کۆلان یاریم کسه‌ر. کاتی‌ک چوومه‌وه‌ مالی که‌ تازه‌ زۆر دره‌نگ ببوو، دایکم له‌ پشت ده‌رگای هه‌وشه‌که‌مانه‌وه‌ خۆی هه‌شار دا‌بوو و ناماده‌ بوو بۆ لێدان. له‌مێر به‌ ئافشاره (هه‌سه‌ینه‌ی ناوه‌ست سن چوار دانه‌ی له‌ ته‌پلی سه‌رو قاج و قوم دا. منیش ده‌ستم کرد به‌ گریان، پهن و ابوو ره‌یان لێمه‌، به‌لام بۆچوونی من راست نه‌بوو. نیتا ده‌زام که‌ نه‌و کات کاریکی باشم نه‌کرده‌وه. لێوه‌که‌ من مه‌که‌ن! نه‌گه‌ر جوابی دایک و بارکمان نه‌ده‌ینه‌وه، کاریکی هه‌له‌یه‌ چونکه‌ نه‌وان لێمه‌یان زۆر خۆش ده‌وی. شه‌وو رۆژ هه‌ول ده‌ده‌ن لێمه‌ به‌ شه‌ینه‌یه‌کی جوان و باش په‌روه‌ده‌ بکه‌ن تاکوو بۆ داهاوی گه‌له‌که‌مان مرۆفینیکی به‌که‌نگ بێن.

ده‌قی فارسی‌یه‌که‌ی "گیله‌ و دهنه"
و: دنیای منداڵان

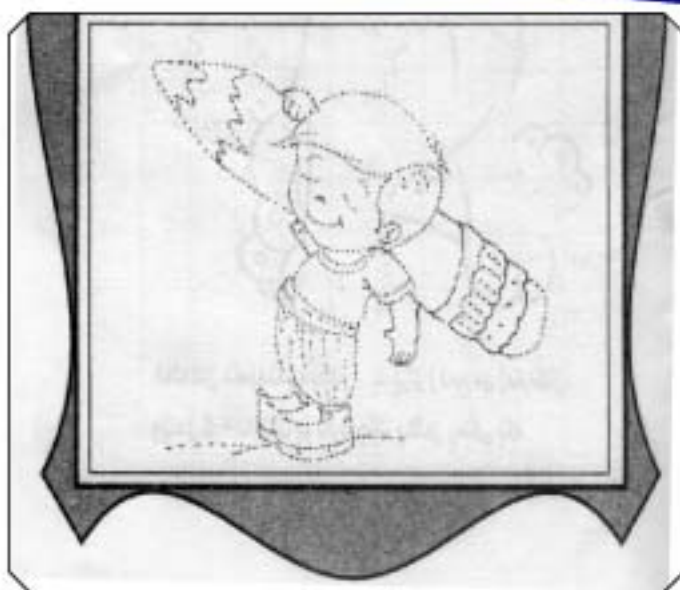
گونه جوانه کانی کوردستان، منداله کان!

سازینکی پر له ههستی خۆشه و بستی.

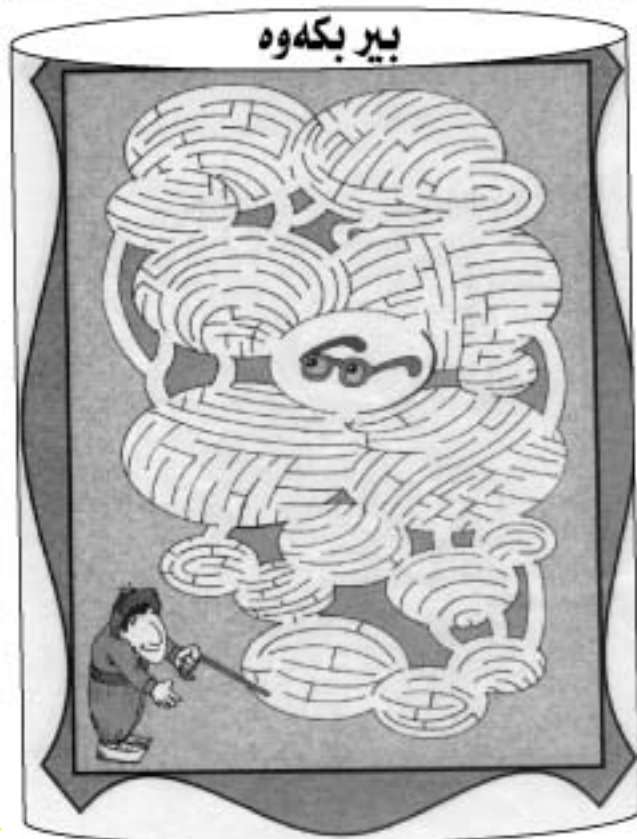
نازیاتم تکایه شو خالانه و بهرچار بگرن:

- ۱- تهققاشی به کانتان له یهك لاپه ره دا بکیشنه وه و بزمانی بنیرون و ههنگه رهنگی بن.
- ۲- نهققاشی به کانتان له سهر کاغهزی سپی (بن خهت) بکیشنه وه.
- ۳- ههه باههتیکه که ده بنیرون تکایه سهر چاره که ی بنوسن و ناری خۆتان و پۆلی خۆتندن له بهر سهکن.
- ۴- ههه سوو باههتیکان ههه له کتیبه و گوڤاره کان وه سهگرن.
- ههه بدهن بۆ خۆشان شیعه و چوژک بنوسن و بزمانی بنیرون.
- ۵- یارمهتی له گهوه کان و بهر بگرن بهلام نایه ههه سوو شتیکه ههه شی نهوان بن و جیه نهجی خۆتانی به سهه وه نه بن.

خاله کان به یهك بگه یه نه، وینه یه کت بۆ دهرده چی، پاشان وینه که رهنگ بکه.

رهنگی بکه

بیر بکه وه

نه ققاشی یه کانی گه یشتوو به "دنیای مندا لان"

هانا ناسری

الف. ع. پیرانشار

جیا مهناف - بولی شهشم - جیژنیکان

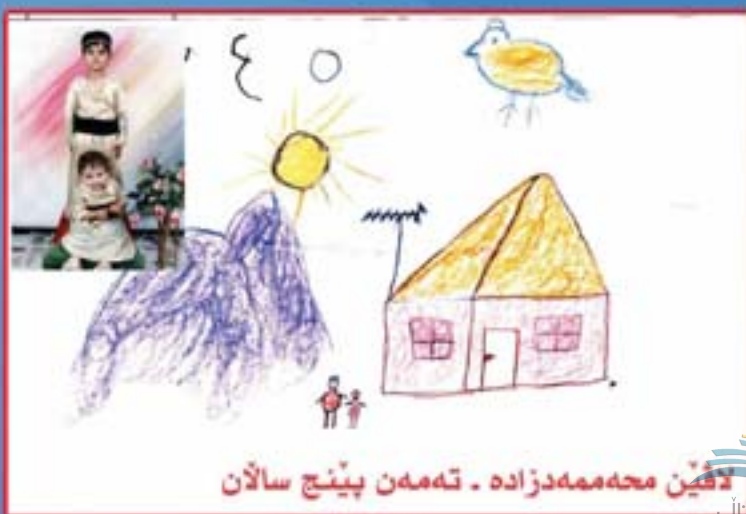
شهیدا نه لوسی

ژاله قادری
بولی بینجه م - نازادی

شهاب سادقبور
یازده سالن - جیژنیکان

لافین محممه دزاده - تهمن پنج سالن

چریکا معزوری - بولی دووههم

بیخۆن:
پادشا گوتی: دانا هیلکه بیدکم
بۆ لمرۆنی که.
ناشپهز گوتی: مریشکه کان
چرونهته ولاتی داش که لهم.
پادشا گوتی: خۆ ئییدی وانسی
حمامه که م نمرۆیشتهوه، ده چم

دیارمی ناشی بازیار

زه مانی زوو له ولاتی
گوله که لهم، پادشایه که قهلایه کی
جوانی هه بوو، به لام پازی نه بوو،
دهیهه و یست قهلایه کی زور گهوری
هه بن. بانگی وه ستاکارانێ کردو
قهلایه کی وا گهوره بیان بۆ ساز کرد
که سنوره کانی ده گه یشتنه ولاتی
نه سپه ناخو داش که لهم و
کا هو که له می یتموش، قهلائی
گوله که لهم نه نه ده گهوره سوو،
مانگا گیایان وه چنگ نه ده که موت
بیخۆن و مریشکه جن به کی نهر میان
نه بوو هیلکه ی لسی بکن، نه سپی
پادشاش جیسی نه بوو به که یقی
خۆی ره م بازنیس بکا و جووتسه
باوئی و یاز بنا. هر بۆیه ده عباکان
ولاتی گوله که له میان سه جه
هیشت. پاش شهوی قهلا ته و او

سهر پلیکانه کان سپرن له گولدان!
پادشا گوتی: نهو گولدانانه بۆ
لیره ن؟
گوتیان: شاخر جینگاپه که نه
نهو گولدانانه ی لسی دا بنین!
پادشا بانگی وه ستاکارانێ
کردو گوتی: نهو قهلایه تیک ده نو
قهلایه کی چکۆله تر ساز بکن.
ده سه جهن پروو خاندیان و
قهلایه کی دیکه بیان ساز کرد. نهو
چار ده عباکان گه رانه وه ولاتی
گوله که لهم.

سهرچاوه: کانی - نینواخی
گۆفاری "مههاباد"

جیزن یگرم -
ناشپهز گوتی: مانگا کان
رۆیشتهون چونکه گیایان نه بوو
حمام ده که م. چو دیتی ته و او ی
قازو مروی نه وه له وانه که دا مه نه
ده که م. هاته دهری دیتی ته و او

نامه منداڵیک بۆ دایک و باوک

دایک و باهه خۆشه و یسته کان!
نهو کاتنه تان باش، خۆتان ده زانن نیهو به که م
مامۆستای په ره ورده کردنی منن، منیش وه
نهنگوتکه هه ویرنکی نهرم وام و چۆم رابینن ساوا
رادیم. هه ر بۆیه تکایه له باره ی تانی مندا در یعی
مه که م و له هه مان کاتدا هه ست و نه ستم به
هیند بگرن. به تابه تی نه من به هیندنی شت له
ناخه وه سازار ده دریم، راسته وه پرووی خۆمی
ناهیتم به لام باره ی بکن ده هه ژیم، کاتی گویم له
شهرو دم به ده مه ی نیهو ده بن، رهنگه بۆ یه که
هه وشوش نه یه مه وه سه ره خۆ. جابۆیه تکایه نهو
باره وه ناگانان لیم بن.
مندا له کان! نیهوش شه م نامه یه به دن به
دایک و باهی خۆتان با بیخۆشته وه.

منداڵیک

خۆپه وه هه سته به وه
کردبێ که خۆشندن و
هه ر بۆیه چاره ی
ده ردی ئه مه یه، تۆ
بلیسی که سنی تۆی
گه یاندبێ و پێی
گوتبێ، با وانه که م!
هه تا ده توانی چاک
بکوینه، شه م که له
به ش مه ی نه ته،
پێویستی به
خۆپه نه وه واری زانستی
هه رچی زبانه هه یه.
"دنیای منداڵان"

قه له مه که ی به نه سپایی له ناو په نهجه نهرم و ناسکه کانی
گرتوه، هه مو هۆش و به یری لای دهرس و ده ورده که یه تی.
سیمای پاک و به گه ردی هه یچ شک له وه دا ناهه یلته وه که
نه وه ی دیاره، جۆری په یووله یه یان، فریشته یه کی روو
سووکی دنیای به سنووری مندا لانه. تۆ بلیسی له ناخود ناگای

بەرپرژ "دنياي مندالان"!
 وئسپرای سلاوینکی
 شۆپشگیترا نهی گهرم
 نه م پارچه شیعره تان به نیتوی
 "ههنگ" بۆ ده نیرم، هیوادارم به
 دلشان بن.

تهوار نهبروزهلی

ههنگ

نهی ههنگی ویزه خوشم
 وهکو تۆ ئی نهکو شم
 چاوم له تۆیه وردی
 نای چمن به ده ستو بردی
 جینی سهخت نه ده دۆزیتوه
 هه لاله نه چنیتوه
 شانسی جوان هه له نه بهستی
 نینجا هیچ رانساوهستی
 خیرا نه فسری گورج و گۆل
 بۆ ناو شاخ و دهشت و چۆل
 شیلوه هه لاله می بۆن خو ش
 نه که می به ههنگوینی نۆش
 منیش نهی ههنگ وهکو تۆ
 رهجم گرتۆته نه ستۆ
 به ره و تا ما لیمی شیرین
 شیرین تیره له ههنگوین

بەرپرژ "دنياي مندالان"

من نه م پارچه شیعره م بۆ
 نارده وون به لام من نووسین سازام
 چونکه جاری ناخوینم. شیعره که م
 له به ره و به کی دیکه به یوی
 نووسیومه. هیوادارم به دلشان
 بن.

تارا نهبروزهلی

یهک بووکه شووشه م هه یه
 قۆ زهردو زۆر کۆرپه یه
 دوو چاوی شین وک تا حمان
 پرومدهت وهک په ری گۆلان
 سن چوار پۆژه نیتواران
 ههردوو نه چین بۆ سهیران

بەرپرژ "دنياي مندالان"

سلاو

نه ز ئی شیعری دکهم دیاری بۆ خوانده ئه ئاتین "دنياي مندالان"، هه می دارم ب دلی ئی یستو تا منی ئی
 وهرگرن. به سپاسمه

دیلان قادری

مه ته لو نووچه و پینکه تۆک	ژبو خه ملا نه ئینا مه	مزگیننی ژبو هه مه والان
هتیا زۆزانن ره گن تۆک	دیارییا کوردستانا مه	واها ت "دنياي مندالان"
نه وه نه ئینا دلی مه یه	تیندا هه نه شیر دتین باش	کوردیه به چ قاس جندئ یه
سه رین هه یف میغانن مه یه	وینه وه هه لیه به ست، چه زکین خاش	وه کی نه ستیرکا ژینیه یه

پینشکسه به باشکوی "کوردستان"، "دنياي مندالان":

سلاو:

سلاوم هه میه بۆ به شی ناماده کاری دنیاي مندالان. نه من کاتیک چاوم به
 "دنياي مندالان" کهوت له رۆژنامه ی "کوردستان" دا، زۆر خو شحال بسوم چونکه
 زۆرم عه لاقه به بلاو کراوه کانی مندالان هه یه وه هرچی له وه با به ته وه گهرم که وتی
 خویندومه ته وه. پینوست بوو بۆ خو شمان بلاو کراوه یه کمان هه بیته. له وه یکه نیتوه

بوونه پینش قه ده م خو شحالم. با به ته کاتشان زۆر جوانو به دلمان بویه ده ست خو شی به نیتوه ده لیتوه په رۆژیایی
 له خو زمان ده که م. هیوادارم هه ر به ره دوام بن له وه کاره.

زۆر سپاس

ناستکه عوسمانی ۸۱/۶/۱۷

باشترین هاویرین

مه راقم بوو زۆر گهرام
 بۆ هاویرازی گیانی
 بچه لای و بیته لام
 به ناواتی دل به تا کام
 کانی خو ش به سه ر به رین
 له تاو گیانی به کتردا
 وه کوو په یوله بژین
 په یامیتکم پشدر
 هاویرینی باش هه ر کتیه
 نازیم تا نه توانی
 زوو له گه لیا هاویرین به

سه رچاوه: کتیبی منالو گۆل
 نووسینی: عوسمان عه مه د هه ورامی

نه مه ی کورده ستان
 کورده ستان نهی کورده ستان
 چرای هیوا ی سه ره ستان
 په له ناوی کورده ستان
 به تۆوه خو شه ژبان
 پینشه رگه سه به زه کان
 له سه ر چییا به رزه کان
 له روهی دوژمن ده وه ست
 له خه سات را ناوه ست
 له بیتا وه نه م ولاته
 گیانی پاک ی خه لاته

سۆزان ئیبراهیم بوور

جینزیکان

مه ره که م

کلزم کۆبی

باع باع نه وه مه ره	باعه که می بۆ له وه ره
ده یبه م تا تیر گیا بخوا	دلی ناشکینم به خوا
دهنگی زنگوله ی خو شه	ئاوازیکی به جو شه
دوو چاوی گهش و جوانه	خوری به که می نه رم و نیانه
نه م مه ره م زۆر خو ش ده وی	ده رۆم به دوام ده که وی

دیاری بۆ "دنیای مندالان"

بۆ "دنیای مندالان" سلوا!

سلوئیکی گهرم

من نام هانا یه و پۆلی پیتجه می سه ره ناییم و دهرسه کام باش ده خویشم و پیتم خوشه هاویتی مندا لانی ناکلو و ژیرو گوئیراهل بم.

من هه سوو باه ته کانی "دنیای مندالان" ده خویشمه وه. ده ستخوشی له هه سوو بهرپوه بهراتی "دنیای مندالان" ده کهم. نه و دو کتیبه ش به ناوی (کیژۆله چارۆکه سووره که) و (میرنیغان و گووگه بۆر) پیتشکه ش ده کهم به کتیبخانه می "دنیای مندالان". هیوادارم لیم قبول کهن.

هانا رهحمانی

بۆ بهرپیتز "دنیای مندالان!"

ته می سلانو هقی یا نه وه ستیانی، قی کورته چیرۆکی ده که مه دیاری هقی دارم ب دلای قه بیت.

به سپاسه وه

قیان قادری ۸۱/۷/۱۴

شیرۆ کۆره مار

له دارستانه کی دا شیرۆک هه بوو، رۆژه کی کۆره ماره کی لی پهیدا سوو و گوئی نه م براین ههفن. شیرۆی له بهر هه مساری و ب زۆرا خه وه دا بهرزینی، لی باوه کرو مار کره نۆبه دادی خوه که ته خه وی. مار زی کودیت شیر که تبه خه وی، ده ریا خوه وه شان دو پیتقه دا.

شیرۆ بریتدار له بهر ژانا پیتقه دانا مار بی هیتز که ت و به ریا کو به ره کرده هاوار و گوئی:

من دنیا هه سوو کره به ژست به لی نه یار قه ت نه بوون دۆست

به بیان چووکله می

نوکتە ی خوش

گوئیکی باخدی مندا لان به نئی به بیان چووکله می نه م نوکتە خوشه می بۆ نارده وین:

رۆژیک ژنیک به پیاره که می خۆی گوئی:

که چوویت بۆ بازار جوئی کهوشم بۆ به کره.

پیاره که چو بۆ بازارو جوئی کهوشی کری، له گه رانه وهی دا به شه قامه که دا هه به را کردن دهاته وه بۆ سال، پۆلیستیک بانگی ده کاو لیتی ده پرسن بۆچی راده که می، نه ویش ولامی دهاته وه کهوشم بۆ ژنه که م کرپوه! پۆلیس که لیتی دووباره ده کاته وه و ده لی: کهوشت کرپوه که یفی خۆته، بۆ راده که می؟ دووباره وهلامی پۆلیسه که می داوه کهوشم بۆ ژنه که م کرپوه! به ده م را کردنه وه پۆلیسه که ش به را کردن لیتی پرسن باشه بۆچی راده که می پیتم نالیتی؟ کابرا وهلامی داوه:

کا که گیان کهوشم بۆ ژنه که م کرپوه، ده ترسم دره ننگ یکه مه وه و مۆدیله که می کۆن بین!

به بیان چووکله می - زه می سپی

به بیان چووکله می

ژیان هه سن زاده له "زه می سپی" را چند پهن دیکه له بهر "که م" بۆ نارده وین. نه می نووسیه له کام یه که له گوئاره کوردی سه کانی وه رگروه:

۱- کاروان پیتشه نگی که م بیت له قوپی ده چقی

۲- به قسه می که می جو ناباری

۳- که می پیتج قرانی جاشکی دوو ریالی لی ده بین

۴- که م بچیتسه به غدا به ش ناییته نیستر
۵- هیلکه و رۆنی له پیتش که می دادنه می گوئی تینه دن
۶- که م له کوئی که وه توه و کونده له کوئی دراوه
۷- بیستان بی سه ره که م نابین

ژیان هه سن زاده - زه می سپی

به بیان چووکله می

شه هاب سادقپور له جیژنیکانه وه و نیرای نامه یه کی جوان و رازاوه وهلامی نه و مه ته له می داوه ته وه که ناریا کو ره جیمی به شیتیر بۆ ژماره می پیتشووی نارده بوو.

نه که م هه لت دا نه من چیم:

په له م هه یه پریم چۆل که ن

بارم له شان و کۆل ده ن

پرۆم مانگی یه که شه وه

وهلام: نامه بولانس .

شه هاب جگه له مه ریگی کیسه له که می بۆ سه ر هیلانه که می دۆزیوه ته وه ره شه هاب و نه هه م خوسه ره ویش هه م ۲۲ جیاوازیه که می نیوان وینه وه که یه که کانیا ن دیوه ته وه. نیتشه له لایه ن "دنیای مندا لان" وه دیاری به کی به چووکیا ن پیتشکه ش ده که بین.

هه ره ها چیمه ن مه نیش له نۆره دووگای رۆصادی و ناشتی نه هه دپور له "زه می سپی" ش به نامه یه کی جوان و رازاوه دنیای مندا لانیان به سه ر کردۆتسه وه.

نۆرم ماوه به قهت نۆرم لی ییتهوه!

رۆژێک شیرێک له جەنگه لێکدا دەسوورپتتهوه به دواى نینچێدا که له نهکاو تووشی رێوییهک دهبن، که سهیری دهکا هەر له خۆی

– لهو بنیادهمه له کوئییه، نیشامم بده شەرت بێ دەسەرییهوه نهچم. رێوی، شیر وه دواى خۆی

دهچن، بهلام وهك لهو بهخۆه نابێ و چەندی بلێی له چار لهو زهرد و زهغیفه، بانگی دهکار دهلێ:

– وهه بزاتم نهتۆ خۆ له تاییه ئیمه، لهوه بۆ وا باریک و چرچی؟

رێوی وهلامی دهاتهوه دهلێ:

– وهلهی بلێم چى، لهوهی راست بێن له ترسی گیانلهبهریکی دور بێن که نارێ بنیادهمه وا چکۆله بوومهوه!

– شیر لێسی دهپرسی، چۆن شتی وا دهبن، لهو چى له تۆ دهوی؟

رێوی وهلامی دهاتهوه دهلێ:

– نارێم له هیچ کوئی وهدهر کهوم، تاجی و تولم تێسهه دهه، دهنا ته لهم بۆ دادهنیتتهوه.

شیر تووره دهبن و دهلێ:

– لهتۆ لهو خزمهی منت بۆ وا چکۆله کردۆتهوه؟

کابرا که چهپه ساپوو دهی زانی که تازه له بهر دهستی شیر قوتار نابێ، گوئی:

– مه بهستت کام خزمه، تێن ناگه. بۆچی به رینگت به من گرتوه؟

شیر گوئی:

– مه بهستم رێوییه، دهلێن له ترسی تۆ چکۆله بووتهوه! کابرای جوتتیر

له دلی خۆی دا گوئی، دهبن فیلیک

ببینمهوه دهتا دهچووئم نابێ، بۆیه گوئی:

دهی جا هاتووی تۆ لهی رێویم

– نانا دهزاتم ههنا دیمهوه لهتۆ هه لیدی و له ترسان خۆت دهشاریهوه.

شیر گوئی: نه من و هه لاین؟ له خیر هه ر لیره داده نیشم ههنا لهتۆ دهییهوه.

کابراش هه ر زوو زوو دوربارهی ده کردهوه که نه خیر تۆ هه لیدی. لهو دهمه دا شیر گوئی: – نه گه ر پیتت وایه هه لیدی وهه هه بهستهوه.

کابرای جوتتیر گوئی: له من گوریسم بێن تیه ههنا بت بهستمهوه. مه گه ر دهو جده لته نېم و زارکی بدورم.

شیر گوئی دهی جا وابه که! کابراش زارکی جده واله کهی کردهوه و شیر چوو نارێ و له ریش به سووژن و بهن زارکی جده واله کهی توند دروو هه ر به ته نیا سه ری شیر که له ده ری ماپوو. جا له رجار دهستی دایه

دارتیک و وه رگه را شیرێ بێن دهسه لات، کوتای له ما کوتای. شیر کهش هه ر تاوته تاوێک سه ری هه ل دینا و روو له رێوی هه رای ده کرد و دهی گوئ:

هۆ خزمه گیان! زۆرم ماوه به قهت تۆم لێ ییتهوه؟! "دنیای منداڵان"

لێ بکه یتهوه! لهوه ده زانی وهختی نان خوار نه سه و ده بن بچمه وه ما لێ و نان بخۆم. بۆیه نیتا به رینگم بێن ده گری؟ شیر وه لامی داوه گوئی:

– برۆ نانه کهت بخۆ و وه ره و، من لیره چاره ریتم کابرای جوتتیر ده سه جێن هه لێ دایه و گوئی: